

slutte mig til Lovforslaget i dets Heelhed. Det gaaer jo, som man vil see, ud paa at tilstaae en større Frihed i Benyttelsen af Communicationsmidlerne og bestaaer af to Paragrapher, ligesom det ogsaa med Hensyn til sit Indhold deler sig i tvende Hovedaffnit. Hvad § 1 angaaer, da finder jeg ikke Anledning til at fremkomme med mange Bemærkninger til den; jeg kunde rigtignok ønske, at den tilstaaede Eneret ikke strakte sig ud over et længere Tidrum end 20 Aar, da den Omstændighed, at disse Sporveie efter et længere Tidrum skulle gaae over til at blive Statsens Eiendom, vistnok vil have meget ringe Betydning, naar man seer hen til den Hurtighed, hvormed den ene Opfindelse afløser den anden, og jeg troer derfor, at der er stor Sandsynlighed for, at udover det i Lovudkastet foreskrevne Tidrum ville disse Indretninger ikke være til videre Nytte, og at sølgelig disse Sporveie til den Tid heller ikke ville have synderlig Værdi. Forøvrigt erkjender jeg den Lettelse i Befordringen, som saadanne Sporveie kunne give, og jeg skal derfor ikke bestride deres Besøielse og Hensigtsmæssighed under visse Forhold; slyndt jeg troer, at de vanskelig ville faae stor Anvendelse her i Landet paa Grund af deres Kostbarhed; men da det er Noget, som er uden Indflydelse med Hensyn til Afgjørelsen af selve Sagen, skal jeg ikke videre inblade mig derpaa. — Ganske anderledes stiller Forholdet sig med Hensyn til § 2, hvori der er Tale om en ganske ny Art Befordringsmidler, nemlig Benyttelsen af Locomotiver paa de almindelige Veibaner, og slyndt jeg villig skal indrømme, at der i Paragraphen er tænkt paa at sikkre saavel det Offentliges som de Privates Tarv i Almindelighed, troer jeg dog, at man bør stemme for, at det sidste Punktum af Paragraphen gaaer ud, hvilket, som man vil see, handler om Eneretten. Jg anseer det nemlig for sandsynligt, at disse Locomotiver ville medføre Gæne og Fare for den almindelige Veifærdsel, og jeg troer saaledes, at det vil være urigtigt, at den omtalte Bestemmelse bliver optagen i Loven, da jeg ikke kan see, at de Sikkerhedsmidler, man har til sin Raadighed, ere fyldestgjørende. Jeg veed vel, at det ikke er muligt, med klare

Grunde at bevise, at en saadan Fare virkelig er forhaanden; men jeg troer heller ikke, at man paa den anden Side skal kunne paabe- raabe sig Erfaringen for, at ingen Fare kan befrægtes; thi efter mit Begreb ere de Efterretninger, man i saa Henseende har, altfor lidet betryggende, og jeg troer derfor ikke, at man kan bygge nogen egentlig afgjørende Dom paa disse Erfaringer. — Man bør sætte sig rigtig ind i de praktiske Forhold. Naar der tales om, hvilken Stræk disse Locomotiver skulle forarsage forbijørende Heste, og man da vil sammenligne Omnibusser, Fragtvogne etc. med dem, da troer jeg ikke, det gaaer an, denne Signelse vil vistnok halte; man maatte da først spænde Hestene fra Dagvognene eller Omnibusserne og tænke sig dem komme rullende hen ad Veien uden Heste; man vilde da sikkert faae en ganske anden Virkning at see paa de forbijørende Heste end den, man ellers pleier at see; thi det er, som bekjendt, Tilfældet, at Heste ere langt mere bange for døde Gjenstande, der bevæge sig, end for levende Kreaturer, og seer man hen til den factiske Tilstand, som findes paa Landet, da maa man lægge særdeles Vægt paa, at disse Forhold ikke ere synderlig uddannede; i Reglen vil man finde, at Bonden ikke har tilkjørte Heste eller øvede Rudste; i Almindelighed vil han have utilkjørte Heste, øvede Rudste, ja endogsaa ganske unge Dreng, og tilmed ofte slet Seletøi paa Hestene. Dette hører til Dagens Orden, og man maa finde sig i Forholdene og tage dem, som de kunne falde. Disse Befordringsmidler ere jo ogsaa kun beregnede paa at bevæge sig paa Landet under almindelige ordinaire Forhold. Naar man oftere hører tale om, at Heste kunne vænnes til at gaae forbi farlige Gjenstande, da troer jeg ikke, det er en fyldestgjørende Grund til strax at meddele Concession eller Eneret paa en saadan Afbenyttelse af Locomotiver; thi om det ikke er givet, faa er det sandsynligt, at Heste de første Gange ville blive bange i den Grad, at der er Fare for, at de ville løbe løbsk eller gaae over Gruusdynger og i Veigrøften, naar de møde et saadant Locomotiv, og da er nogle Gange allerede for Meget, og der risikeres for Meget derved. — Seer man dernæst hen til det Spillerum, Hestene have paa de Veie, paa hvilke man